

Mystiek Moluks

Ontmoet de piring natzar

Op **woensdag 22 september** organiseert Museum Catharijneconvent om 12.00 uur de intieme opening van *Mystiek Moluks* in het auditorium van het museum.

Programma

Marieke van Schijndel (directeur), Madelon Grant (conservator), Simon Ririhena (theoloog en antropoloog) heten u van harte welkom in het auditorium van het museum. Aansluitend bezoekt u de presentatie en is er lunch. De pers en de overige gasten zijn tegelijk uitgenodigd. In verband met de coronamaatregelen is er zeer beperkt plek. **Wij vragen u daarom om ons zo spoedig mogelijk te laten weten of u graag bij de opening zelf aanwezig bent of liever een aparte afspraak maakt.**

Reserveren

Graag aanmelden via: pressoffice@catharijneconvent.nl of via 030- 2313835.

Over Mystiek Moluks

Ongewenst door de koloniale kerk op de Molukken, maar gekoesterd tot vandaag de dag. In de presentatie *Mystiek Moluks. Ontmoet de piring natzar* (23 september 2021 t/m 6 februari 2022) belicht Museum Catharijneconvent een uiterst intiem religieus fenomeen: de piring natzar. Deze offerschaal speelt een belangrijke rol binnen de protestants-christelijke Molukse traditie. Het gebruik is een samensmelting van christelijke en voorchristelijke tradities. Het sacrale maar ook bediscussieerde object is daarmee een prachtig voorbeeld van de diversiteit van het christendom in Nederland.

De piring natzar bestaat uit een bord (de piring) met daarop in wit papier verpakte muntjes (de natzar, offergave). De offers symboliseren het verzoek om goddelijke steun bij voor- en tegenspoed. Na verloop van tijd wordt de natzar naar de kerk gebracht. Veel Molukse gezinnen die in de jaren vijftig naar Nederland kwamen, brachten een piring natzar mee. Meestal krijgt het offerbord een speciale plek op de ouderslaapkamer. Hier wordt dagelijks en bij hoogte- of dieptepunten in het gezinsleven gebeden. De schaal wordt afgedekt met een kanten doekje en omringd door een (Maleise) bijbel en een liedboek. Vanouds krijgen echtparen bij hun huwelijk een piring natzar van hun ouders.

Heilig of 'heidens'?

De piring natzar is een object met veel betekenislagen. Voor sommige Molukkers is het voorwerp zo heilig dat het alleen binnen de intieme huiselijke sfeer getoond mag worden. Bij anderen staat het in de hal, ter begroeting van bezoek, of is de traditie in onbruik geraakt. Ook zijn er Molukse gelovigen die de piring natzar als 'heidens', niet-christelijk beschouwen. Dit was ook eeuwenlang de visie van de Nederlandse zendelingen en dus van de kerk op de

Molukken. Het gebruik was daarom lange tijd taboe. Afgelopen decennia zijn Molukse theologen in Nederland de piring natzar openlijk gaan herwaarderen als een unieke Molukse manier van geloofsbeleving.

In de presentatie toont het museum – o.a. aan de hand van videoportretten - de verschillende manieren waarop Molukse Nederlanders via de piring natzar omgaan met hun christelijke Molukse identiteit. Ook is er aandacht voor de manier waarop cultuuroverdracht binnen verschillende generaties vorm krijgt en welke rol erfgoed hierin speelt.

Piring Natzar in Museum Catharijneconvent

De kleine presentatie in Museum Catharijneconvent toont een piring natzar die in 1951 met de boot mee naar Nederland is gekomen en hier verweesd is geraakt. Speciaal voor deze presentatie is de oorspronkelijke natzar (offergave) in juni 2021 naar de kerk gebracht. Hiervoor vond een speciale ceremonie plaats in de Molukse GJPIN kerk (Geredja Jemaat Protestant Indonesia di Nederland) in Apeldoorn. De piring is daarna in langdurig bruikleen gegeven aan het museum. *Mystiek Moluks* is mede mogelijk gemaakt door het Fonds voor Cultuurparticipatie en de Van Baaren Stichting.

Samenwerking met Molukse Nederlanders

Museum Catharijneconvent maakte *Mystiek Moluks* in samenwerking met een groot aantal Molukkers. Zo waren er uitgebreide bijeenkomsten met de klankbordgroep van het Institute for Intercontextual Theology (voorheen Moluks Theologisch Seminarie) in Apeldoorn en sprak het projectteam met leden van de Molukse Evangelische Kerk, een aantal Pinkstergemeentes en overige ervaringsdeskundigen. Ook journalist en schrijver Sylvia Pessireron is bij de presentatie betrokken. *Mystiek Moluks* is vormgegeven door Mirella Sahetapy. Bij de presentatie is een verdiepend lezingenprogramma georganiseerd.

Conservator Internationale kerken

Mystiek Moluks is de eerste presentatie van conservator internationale en migrantenkerken Madelon Grant. Haar recente aanstelling komt voort uit een intensieve samenwerking tussen Samen Kerk in Nederland (SKIN) en Museum Catharijneconvent. Doel hiervan is om de (historische) diversiteit van het christendom in Nederland beter zichtbaar te maken voor een groot publiek. Erfgoed is hiervoor een belangrijk hulpmiddel. Migratie en de invloed daarvan op onze samenleving is de laatste jaren uitvoerig belicht in musea. Wat hierbinnen vrijwel nooit aan bod komt is de rol die het christendom al eeuwenlang speelt bij migratie. Al vanaf de vroege middeleeuwen, met de komst van de eerste missionarissen naar het gebied dat later Nederland zouden worden, is migratie bepalend geweest voor hoe onze maatschappij zich heeft gevormd. Het rijke verhaal van het christendom in Nederland is een verhaal over komen en gaan, over culturele uitwisselingen, diversiteit en meerstemmigheid.

.....
Voor de redactie, niet ter publicatie:

Het fotovel bij *Mystiek Moluks* en de hoge resolutie afbeeldingen zijn te downloaden via:
<https://www.catharijneconvent.nl/pers/persafbeeldingen/>.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de afdeling communicatie van Museum Catharijneconvent via 030-2313835 of via pressoffice@catharijneconvent.nl

Coronamaatregelen

- Zowel tijdens de opening als in de tentoonstelling kunt u 1.5 meter afstand houden.

- Het museum heeft uitgebreide coronamaatregelen en houdt zich aan de richtlijnen van het RIVM. Voor meer informatie kijk hier <https://www.catharijneconvent.nl/bezoekersvragen/>